

martin.widholm@tyreso.se

Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Utökning av kapacitet på lärstudio

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till barn- och utbildningsnämnden

1. Pusselbitens lärstudio med behandling utökar sin verksamhet med utbildning för åk 7-9 läsåret 22/23.
2. Sofiebergss grundskola öppnar en lärstudio för elever i åk 1-3 med 6-8 platser läsåret 22/23.
3. Nyboda skola öppnar en lärstudio för åk 7-9 med 10-12 platser läsåret 22/23.

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Martin Widholm
Skolchef grundskola

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen fick i kommunplan 2022 i uppdrag att utöka antalet lärstudios i Tyresö. Lärstudio finns i dag på fyra skolor i kommunen. I föreliggande tjänsteskrivelse föreslås ytterligare utökning av lärstudio för att ta hänsyn till barns och elevers olika behov.

Idag finns följande lärstudios i Tyresö kommun:

Krusboda

Krusboda har en lärstudio som har möjlighet att ta emot 12 elever från åk 1- 6 beroende på elevsammansättning. Hittills har Krusboda lärstudio enbart haft elever från årskurs 4-6.

Kumla

Kumla har en lärstudio med elever i åk 7-9 med 10-12 platser.

Sofieberg

Pusselbiten är en kommunal lärstudio med behandling för elever åk 1-6 med 8-12 platser beroende på elevsammansättning. Verksamheten bedrivs i samarbete med socialtjänsten. Behandlingen är uppdelad i tre områden; inläring med pedagogik, skola och social träning. Alla elever har minst ett individuellt samtal i veckan med familjebehandlare/socialpedagog för att få ökad insikt om sin egen problematik och redskap att bättre hantera sina svårigheter och symptom. Mjölöterapi utgör daglig bas i Pusselbitens verksamhet med fokus på social inläring och träning där elever får övervinna de begränsningar som deras problematik medför. Arbete med familj och nätverk och relationen inom familjen sker genom exempelvis enskilda föräldrasamtal och syskonsamtal eller träff med hela familjens nätverk vid behov.

Fårdala (öppnar i april 2022)

Fårdala skola startar upp en lärstudio med tal- och språkinriktning anpassad för elever med språkstörning. Gruppen kommer att ta emot elever åk 1-3 och läsåret 22/23 öppnar man en grupp för åk 4-6. Kapaciteten på antal platser beräknas till ca 12 per grupp.

Begreppsdefinitioner

Huvudmannen har ansvar för att skapa en likvärdig utbildning. Kraven på kompensatoriska insatser för likvärdighet fastställs i skollag:

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.¹²

Lärstudio

Tyresö arbetar med verksamhetsnamnet lärstudio. Lärstudion är skoljuridiskt en särskild undervisningsgrupp (så kallad SU-grupp) där barnet får specialpedagogiskt anpassad undervisning. Plats i någon av Tyresös lärstudios söks av rektor och beslut tas av barn- och elevhälsan. Det är de elever som har det största behovet av extraordinärt stöd som erbjuds plats. Det spelar ingen roll var i Tyresö eleven bor eller vilken skola hen tillhör från början

Lokal studio

De flesta skolor har en egen studio där elever i behov av extraordinärt särskilt

¹ SFS 2010:800 *Sveriges skollag* 1kap 4 §

stöd (som ej kan bedrivas i klassrummet) får hela- eller delar av sin undervisning. Även dessa studios är SU-grupper. Det är rektorn som beslutar om eleven ska delta i en studio.

Kommunal lärstudio med behandling – en mindre undervisningsgrupp för årskurs 1–6, vid Sofiebergs skola. Här erbjuds också behandling för elever som har behov av det för att tillgodogöra sig sin skolgång. Plats på lärstudio med behandling sökes via socialtjänsten. Verksamheten bedrivs i samarbete med socialtjänsten.

Ökat behov ställer krav på fler platser i lärstudio

Regionalt ser vi att antalet fristående huvudmän i Stockholm riskerar att bli färre framöver. Detta mestadels på grund av att Stockholm ser över hur ersättningsmodellen för fristående resursskolor ska se ut. Ur ett övergripande perspektiv ser vi att Tyresö under längre tid köpt ett stort antal utbildningsplatser för elever i behov av specialutformad undervisning. Att helt komma ifrån att kommunen köper platser på skolor med special inriktning är inte troligt, då flera skolor har mycket specialiserad inriktning men det är tydligt att Tyresö behöver stärka sin förmåga att själv ta emot elever i specialpedagogiskt anpassad skola. De behov som identifieras som prioriterade just nu är lärstudio med behandling för högstadiet, lärstudio för lågstadiet och utökat antal platser i lärstudio för högstadiet.

Lärstudio lågstadiet 1-3

Enligt den plan som ligger så ska Krusboda lärstudio som i dag har elever i åk 4-6 även ta in lågstadieelever. Det är inte optimalt att blanda elever i åldern 7-14 i en SU-grupp. Läroplansmålen är olika mellan stadierna och inte sällan har eleverna ett utåtagerande beteende vilket kan skapa otrygghet med ålderskillnader på sex år. Sofieberg har lokaler som tidigare huserade Pusselbiten, som är en lärstudio med behandling. Lokalerna var inte ändamålsenliga för denna grupp äldre elever, men skulle fungera för en grupp barn i årskurs 1-3 (6-8 barn i gruppen). Antalet elever i de yngre åldrarna är generellt lägre, vilket gör att antalet platser inte behöver vara lika många som för äldre elever.

Närheten till Sofiebergs utemiljöer och den specialpedagogiska kompetensen hos personal och skolläda gör skolan lämplig för att öppna en grupp av detta slag. Rektor har möjlighet att anpassa sin organisation och starta verksamhet läsåret 22/23.

Lärstudio med behandling åk 7-9

Pusselbitens lärstudio med behandling bedriver i dag utbildning för barn i åk

4-6. Till högstadiet behöver barn i behov av skola med behandling i dag söka utbildningsplats utanför Tyresö kommun. Det finns ett behov av att utöka Pusselbitens verksamhet med en högstadiegrupp så de elever vi har i årskurs 6 tryggt kan gå vidare på en skola i hemkommunen. Rektor och arbetslag på pusselbiten är redo att utöka med intag till högstadiet.

Utökning lärstudio åk 7-9 på Nyboda

I dagsläget har Tyresö en lärstudio för elever i högstadiet på Kumla grundskola. I den här åldersgruppen ser vi det största behovet av att tillgodose utbildningsplatser för Tyresös barn. Kön är lång och behovet av att köpa dyra och mindre långsiktiga skolplatser utanför kommunen utgör ett problem.

I dagsläget har Nyboda skola tillgängliga lokaler som skulle vara mycket ändamålsenliga för att bygga en andra lärstudio med inriktning 7-9. Här får lärstudions elever en egen del av skolan i tät anslutning till grundsärskolans lokaler. Möjlighet till egen utomhusmiljö mm. På Nyboda finns möjlighet att skapa en avskild del av skolan för en SU-grupp som samtidigt att tillgång till den stora skolans utbud som skolbibliotek, idrottshall, labbsalar och praktiskt estetiska salar. Rektor på Nyboda är redo att anpassa sin organisation och öppna en lärstudio läsåret 22/23.

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår därför att utöka lärstudio verksamheten med följande:

1. Pusselbitens lärstudio med behandling utökar sin verksamhet med utbildning för åk 7-9 läsåret 22/23.
2. Sofiebergs grundskola öppnar en lärstudio för elever i åk 1-3 med 6-8 platser läsåret 22/23.
3. Nyboda skola öppnar en lärstudio för åk 7-9 med 10-12 platser läsåret 22/23.

Behovet av antal platser för de lägre åldrarna är mindre än för de äldre åldrarna.

Ekonomiska konsekvenser

Att starta upp lärstudio har en uppstartskostnad . Lokalerna måste anpassas och lärmiljön måste iordningställas utifrån elevernas behov. Förvaltningen har lyft upp i detta i behovsanalysen inför 2022, men troligtvis kommer fler lärstudios att öppnas än beräknat och det får en påverkan på drift, kostnaden kan hanteras inom ram. En annan del av uppstarten av lärstudio är när eleverna fylls på. Viktigt när man startar upp en lärstudio är att man kan ta in elever och fylla på gruppen sakta så att alla elever får en bra grundtrygghet. I samband

med detta kan det bli obalans mellan intäkt och kostnader. När kommunen öppnar fler och fler egna lärstudios så kommer kostnaden för verksamhetsstöd att öka och det kan behöva regleras i kommande budget, dock minskar de externa placeringarna och ger en viss kompensation. Även skolskjutskostnader beräknas sjunka då elever kan gå till skolan i högre utsträckning.

Prövning av barnets bästa

En lärstudio i kommunal regi bedöms skapa trygghet för målgruppen och närhet till skolan kan öka elevernas närvaro och öka måluppfyllelsen. Utökning av lärstudio i kommunal regi ökar livskvalitén för barnen. Att använda externa aktörer i hög utsträckning bedöms inte vara det bästa för barnen då kommunen inte kan säkerställa att de ges plats där och därför kan bli utan plats.

I samband med tidigare utredningar bland annat vid en förstudie gällande resursskola med behandling har elever tillfrågats på Kumla lärstudio gällande upplevelse om att gå i lärstudio till skillnad från att gå i en större klass. Undersökningen visade att eleverna tyckte att det kändes bra att få gå i lärstudio då det var mindre rörigt och upplevde att de fick mer hjälp. Eleverna tyckte att det var viktigt att skolan låg nära där de bodde då det kändes tryggt att gå i en skola som låg nära.